

Martin Bril

Vorige maand overleed schrijver Martin Bril. Hij was vooral beroemd om de columns die hij schreef voor vele kranten en weekbladen.

1. Waar stonden zijn columns vooral bekend om?

- De hilarische dingen die hij zelf meemaakte.
- Zijn filosofische verhandelingen.
- Zijn gedachten over de politiek.
- Zijn observaties over het dagelijkse leven.

Bedreigde talen?

Het Fries, het Limburgs en het Nedersaksisch worden met uitsterven bedreigd. Dat staat in de atlas van bedreigde talen van de Unesco, de culturele organisatie van de Verenigde Naties. Maar de Nederlandse streektaalfunctionarissen, die als taak hebben een streektaal of dialect te promoten, zijn voorzichtig optimistisch.

2. Wanneer blijft een streektaal het best bewaard?

- Als hij is vastgelegd in een woordenboek.
- Als ouders hem meegeven aan hun kinderen.
- Als veel mensen hem kunnen verstaan.
- Als veel plaatselijke bands erin zingen.

Duizend talen

Onlangs onderzochten Engelse wetenschappers de invloed van allerlei factoren op taaldiversiteit. En wat blijkt: hoe dichter je bij de evenaar komt, hoe meer verschillende talen er gesproken worden. Zo worden er in China, een van de grootste landen ter wereld, 235 talen gesproken, terwijl het er op Nieuw-Guinea, dat veel kleiner is maar dichterbij de evenaar ligt, wel duizend zijn.

3. Welk gebied kent weinig taaldiversiteit?

- Australië.
- Het Amazonegebied.
- Het Himalayagebied.
- India.

Een goed gesprek met je computer

De computer kan al lange tijd op bijna natuurlijke wijze spreken. Spraakherkenning, waarbij een computer taal

begrijpt, is om verschillende redenen echter nog moeilijk voor een computer.

4. Waar heeft een computer de minste problemen mee?
- Met het begrijpen van één specifieke spreker.
 - Met het begrijpen van verschillende sprekers.
 - Met het onderscheiden van klanken die op elkaar lijken.
 - Met het onderscheiden van spraak en achtergrondgeluid.

De Gooise 'r'

De zogenaamde Gooise 'r' wordt steeds populairder. Twee Nederlandse taalkundigen onderzochten wat tienermeisjes vinden van de Gooise 'r' en ontdekten dat meisjes in Friesland ook een voorkeur hebben voor deze specifieke 'r'.

5. Hoe klinkt de Gooise 'r' aan het eind van een lettergreep?

- Als een 'r' achter in de keel.
- Als een rollende 'r'.
- Als een soort 'j'.
- Als een soort 'l'.

Beter lezen dankzij vioolles

Kinderen die langere tijd muziekonderwijs krijgen, hebben betere leesvaardigheden dan kinderen die dit niet krijgen. Dit blijkt uit wetenschappelijk onderzoek. De muzieklessen stimuleren vaardigheden die ook van pas komen bij het lezen.

6. Hoe is dat mogelijk?

- De hersenen verwerken taal en muziek op vergelijkbare manieren.
- Door contact met muziek raakt je trommelvlies eerder gewend aan ritme en klanken van taal.
- Het leren van twee verschillende vaardigheden zorgt voor een dubbele leerstimulus.
- Muziekles zorgt voor discipline die je ook nodig hebt bij het leren lezen.

Spelfout

De verkeersborden die in het Amerikaanse plaatsje Webster naar het plaatselijke meer leiden, blijken twee spelfouten te bevatten. De naam van het meer, die uit een plaatselijke indianentaal komt, staat nu zo geschreven: 'Chargoggagoggmanchaogggagoggchaubunaguhgamaugg', maar dat had moeten zijn 'Chargoggagoggmanchauggagoggchaubunagungamaugg'.

7. Wat betekent deze naam?

- 'De vissen in dit meer zijn de lekkerste vissen van het land.'
- 'Een meer is als een oog van een vrouw; als je niet goed oppast, verdrink je.'
- 'Jij vist aan jouw kant, ik aan de mijne, en niemand vist in het midden.'
- 'Wanneer de buffels zich aan het water laven, is de droogte op komst.'

Nieuw toetsenbord

Onderzoekers van de Universiteit van Aken ontwikkelen een toetsenbord dat voorkomt dat je typfouten maakt. Het toetsenbord beschikt over een woordenboek waarmee het tijdens het typen kan voorspellen welke letters er kunnen volgen. Onwaarschijnlijke letters worden verzwaard, waardoor ze moeilijker in te drukken zijn.

8. Waarom heeft ons huidige toetsenbord een zogenaamde qwerty-indeling?

- Dat is de naam van de uitvinder.
- De indeling is volkomen willekeurig.
- Deze indeling zorgt voor optimaal typgemak.
- Het alfabet van de taal waarin het toetsenbord werd uitgevonden, begon met deze letters.

Partners

De Praktijk

natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

Universiteit Utrecht
Faculteit Geesteswetenschappen

studereninleiden.nl

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM